

OGNISKO DOMOWE

Gazeta dla kobiet.

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 3

CHOJNICE, dnia 30-go maja 1926 r.

Nr. 22.

Królowa majowa.

Przez bory nasze, przez łąki majowe,
Cichutkim krokiem w noc jasno, miesięczną,
Marja stąpa; anioły nad głową
Z gwiazd wieniec nieśną, nucące pieśń dźwięczną.

A ona idzie z Dzieciątkiem prześwitem,
Błogosławiąca łan ziemi uśpiony,
Błogosławiąca lud rolny strudzony,
I z czarem stąpa dziwnie niepojętym.

A kiedy w blasku miesiąca przepłył,
Budzą się ludy, kłękają na pole,
We wdzięcznych modłach noka im przemienie,
Pieśni ich słucha zboże i kąkły.

A rankiem w oboych zórz złotych promieniu
Za panią patrząc, co idzie przez pola,
Tłum się podnosi, szepcząc w rozmodleniu;
„Wierzcie! Rybko przyjdzie lepsza doła“.

Czego dobra matka uczy, córkę swoje ?

Na to tak wysoce ważne pytanie odpowiedziała pewna holenderska gazeta w następujących słowach:

Dajcie córkom waszym dobre wychowanie, szkolne wykształcenie i wyszkolenie zawodowe. Nauczcie je przyrządzania pożywnego jedzenia; pieczenia chleba i wpajajcie w córki świadomość, że zdrowotna kuchnia zaoszczędzi wydatki na lekarza i aptekarza. Nauczcie je prania prasowania, łatania, robienia pończoch, carowania, dobrego przyszywania guzików i szycia swich sukien i koszul. Pouczajcie je, że zapłacona skromna sukienka lepiej je zdobi od sukni lewicznej, a niezapłaconej; przyzwyczajcie je do upodobania przyzwoitej odzieży. Pouczajcie je w tem, że zdrowa, hoża twarz więcej się podoba, niż piękna twarz, na której widne są ślady przetężonych nocy.

Przyuczcie je do noszenia dobrego, rzetelnego obuwia i nie pozwólcie na noszenie uciśniętego palca obuwia.

Nauczcie je pracy w ogrodzie i umiłowania piękności przyrody; wskazujcie im piękność kwiatów, kwitnących na polach i łąkach.

Przyzwyczajcie je do przywłaściwej i rzetelności w myślach, słowach i czynkach.

Nauczcie je pracy, a nie rozpaczki; cierpliwości i odwagi nad sobą; nauczcie je szlachetności, czynności i dobroci.

Nauczcie je sadawalnici się drobnymi radościami i rozrywkami.

Nauczcie je wykorzystania czasu i upodobania pewnego zadania.

Nauczcie je brania względy na innych, oszczędności, szanowania każdego grosza.

Nauczcie je przedewszystkiem być religijnymi i sumiennymi we wszystkim.

Pouczcie je o tem, że ktokolwiek wydaje ponad dochody swoje, popadnie w biedę.

Pouczcie je, że szczęście w małżeństwie nie zależy od zewnętrznych względów, ani od wszelkich docłódów męża, lecz od zaonych przymiotów tegoż; pouczcie je że uczciwy rzemieślnik i robotnik, który w pocie czoła zarabia na chleb i bez grosza pientędzy więcej wart od tuzina eleganckich leniuchów.

Gdyście, rozsądni rodzice, nauczyli słowami i własnym przykładem córki wasze tego wszystkiego i gdyby one przyswoiły sobie to wszystko, wtedy, gdy czas nadejdzie, pozwólcie im bez obawy pójść zamąż; stana się one bowiem dzielnymi gospodyniami i będą moim filarem szczęścia domowego!

O Chryste!

Gdzież dzisiaj szukać mamy ukojenia

Bólu, którego wypelala się miara ?

Gdy w namiętnościach naród się odmienia

Gdy się już chwleje ojców naszych wiara ?..

Tylko w skrusze. Wróćś sumienie czyste,

O Chryste!

Szał nas ogarnia, przeraża ogromnem.

Brat godzi brata, obaj ostrzą noże.

W walce zaciętej odkrywa się sromem

Godzi w Najświętszą Miłość Twoją — Boże!

Daj opamiętanie. Skróć drogi, cierniste,

O Chryste:

My pod Krzyż Twój chylił się zscheomy,

Na obu ramionach nieść zawsze gotowi

Za tobą panie — jak Szymon z Cyreny —

Nieść i chwałę głośić Świętemu Krzyżowi.

Ty z nas go zdejmiesz i zbawisz zaiste,

O Chryste!

Z zamętu, w który świat cały wniestany

Świat odrodzenia niech rychło nastąpi.

Spójrz na nas z Krzyża, O, Ukrzyżowany,

Niech wiara w Ciebie w serca nasze wstąpi.

Zorze odrodzenia niech wzejdą ogniste

O Chryste!

Cud na Jasnej Górze.

Bóg najdobrotliwszy nieprzebrany w swem miłosierdziu, daje schorzałej ludzkości wielokroć objawy swej dobroci. Daje widome znaki mocy swej i ciągłej obecności przy nas, którzy z błagalnie wyciągniętymi dłońmi składamy u tronu jego bóle swe i cierpienia. Bóg sprawia od czasu do czasu cuda wielkie, przynosząc ulgę ludziem w cierpieniu i pogłębienie wiary w tych, którym widomy znak wielkości i wszechmocy Boga pomaga do zwalczania przeciwności.

Nasza Jasna Góra już nieraz w historii Istnienia swego dostarczyła narodowi polskiemu i światu wiele nadzwyczajnych cudownych zdarzeń, gdzie Bóg Najwyższy, za przyczyną Królującej tam Matuchny Jasno-górskiej obdarzał, z wiarą i miłością koryzujących się ludzi.

Oto znów mamy widoczny znak łaski za przyczy ną Matki Bożej, która zawsze ctacza opieką i w spo mega w wszystkich cierpieniach. Jasna Góra, miejsce od wicków cudami słynące, znów ma do zanotowania fakt cudownego uzdrowienia.

Wszak niedawno 3 maja r. b. kobiety polskie złożyły Królowej Polskiej votum dziękczynne i błagalne o opiekę, a oto Pani i Królowa nasza okazała swą przemożną łaskę.

Wypadek cudownego uzdrowienia miał miejsce 7 maja r. b. o godz. 9 rano. Chroma oddawna i poz bawiona zdolności poruszania się Franciszka Wiśniewska podczas przyjmowania Komunii św. odczuła na gle, iż powraca jej władza w dolnych kończynach, a następnie sama wstała i o własnych siłach udała się do zakładu paralityków pod wezwaniem św. Antoniego podczas gdy na Jasną Górę musiano ją zawieźć do rózki.

Odwrotnie uzdrowiona przybyła do Częstochowy wraz z matką swoją Anną z Gniezna gdzie zamieszkuje przy ul. Wrześnińskiej nr. 42. Towarzyszyły im dwie siostry ze zgromadzenia siołebnic Marii Niepokalanej Poczajca. Przed wyjazdem z gniezna był a chorej z wiatyką proboszcz parafii św. Wawrzyńca ks. Hilmer. Ocieło uzdrowionej jest obecnie bezro botnym, a przedtem pracował w okrowini.

Fakt cudownego uzdrowienia stwierdzony został i przez lekarzy, oraz zaprotokółowany na wieczną rzeczyc pamiątkę w księgach klasztornych.

Niech będzie uwielbiony Bóg w Królowej Korony Polskiej, Aniołach i Świętych swoich.

Człowiek handlujący własnymi żonami.

Polioja nowojorska uwięziła poszukiwanego już dawno przestępcę, Ryszarda Craine, karanego kilka krotnie za różne oszustwa.

Osobnik ten w ostatnich dwu latach uprawiał niecne rzemiosło. Zawierał w różnych miastach znajomości z kobietami i poślubił je formalnie, wedle wszelkich wymogów prawa.

Po kilku dniach pożycia małżonka nagłe znikła: oszły mąż sprzedawał ją handlarzom żywym towarem. Zależnie od urody i wieku kobiety otrzymywał Craine od 20 do 50 dolarów za żonę.

W ten nikczemny sposób zlał życie 62 kobie tom i byłby dalej prowadził swój zbrodniczy proceder, gdyby nie jedna z żon, której udało się wrócić do rodziców.

Oszukana małżonka doniosła o swych przeżyciach policji.

Celem wytropienia zbrodniarza, agent, któremu poruczone tę sprawę, chwycił się podstępów.

Ogłosił w 10 najpoczytniejszych dziennikach amerykańskich anons małżeński i podał adres byłej paal Craine.

Poczęli się zgłaszać kandydaci do szczęścia małżeńskiego, a wśród nadesłanych ofert znalazł się list oszust, który występował pod zmienionym nazwiskiem.

Zdradził go charakter pisma.

Nie trudno już było go uwięzić i pociągnąć do odpowiedzialności.

Słowik i czyżyk.

Słowik miłosnym tknęty urorkiem
nucił piosenki nad czystym stokiem.

Echa mu się sprzeciwiły,
strumyk go słuchał zdumiały

zeffr nie igrał liatkami,
kwiaty nie trzęsły główkami,

żabki zamilkły w jeziorze,
a ptaszka wszystkie w borze

wiernie chowały miłozenie;
zgoła spało przyrodzenie.

Gdy tedy słowik tak sobie nucił,
czyżyk się w kącie z zazdrości smucił

tak, że aż nabył zawrotu głowy,
więc z temi leci do niego słowy:

„Bracie słowiku,
wdzięczany muzyku

dyszkańście naszego gaju,
plemię ślicznych ptaszek ra'u i...

Słuchałem cię tu na stronie,
jakaś gorgi czynił w tonie...

Jaka żywiość, wdzięk i siła
ślicznie piosenki twe ozdobiła.

Leż przestrzegam, że twe trele,
acz swych wdzięków mają wiele,

niedługo trwają, bo nęd miesiący
podobno kilka nie będzie więcej...

Tak rzecze słowik: „Ja śpiewam msto
i toć się, czyzu, nie podobają...

Tyś znowu dltgo, lecz nie do rzeczy.
Tak też i żabka w swym bagnie skrzeczy

Ja zaś choć krótko, byleby miłe,
wlem, że nie trwonię na darem chwile.

Praktyczna Gospodyni.

Małe pranie.

Tak zwane „małe pranie" sprawa gospodyni do mu nieraz więcej kłopotu, jaka owo „iżo pranie", kiedy to pierze się wyłącznie białą bielizną: stołowicną, bielizną pościelową i bielizną osobistą piócienną, a to dlatego, że wymaga bardzo dużo przygotowań i prawie każda sztuka musi być prana osobno i specjalną metodą. Do „małego prania" bierzemy więc wszelką kolorową bieliznę, liny, organdy, kolorowe sukienki, bluzeczki, fartuszki, serwetki, firanki, bieliznę i sukienki z crepe de Chine'y, jedwabne muśliny, tkaniny bawełniane i tym podobne. Zasadniczą regułą jest, aby każdy rodzaj tkaniny i każdy kolor prać osobno. Do wody, w której się jednokolorową tkani-

nę płóce, można dodać trochę farбки tego samego koloru, a przede wszystkim świeżość pierwotnej barwy. Używać należy tylko najlepszego mydła białego o wysokiej zawartości tuczozu. Jeśli msmy w jednym kolorze więcej sztuk białizny, a zaleca się zamiasz wodę do płókania krochmal zabarwioną ddpowieloną farbą, a wtedy unika się białych nitczek i punkcików na kolorowej tkaninie. Bardzo delikatne kolorowe przedzie piorą się najlepiej w wodzie młkkiej, zimnej z dodatkiem 1 łyżki stołowej terpentyny najlepszej na 10 litr. wody. Płóce się je w osolonej zimnej wodzie i zostawia w niej przez kilka godzin, sól ma bowiem właściwość utrwalania kolorów. Przy praniu perkalików i wszelkich materiałów z bawełny trzeba postępować bardzo umiejętnie, bo kolory ich są bardzo wrażliwe. Najlepiej pierze się je w odwarze z kartofli co może w dalszych czasach jest trochę rozrzućne w mięsiole, ale może być stosowane na wsi. W tymże celu przygotowuje się zupełnie kilkanaście kartofli w dużej ilości wody, prasuje przez sito i w wodzie tej pierza materiał bez mydła, jak tylko woda kartofliana o tyle ostygła, że można w niej zanurzyć ręce. Pierze się również kolory w słynnym soku kartoflanym osiągniętym przez tarcie surowych kartofli, uważam jednak pierwszy sposób za mniej kłopotliwy. Mączka kartofliana zawarta w wodzie nie tylko doskonale brud rozpuszcza i jednocześnie sżywni materiał. Płóce się go zatem szybko w wodzie zimnej, aby nie pozbawić materiału apretury. Zielone perkale i kretony doskonałe się odświeża zamoczywszy na kilka godzin w kubelku zimnej wody, w którym poprzednio rozpuszczono garstkę alunu wielkości jaja kurzego. Inny sposób prania kolorowych tkanin bawełnianych polega na zamoczeniu ich w wodzie zimnej z beraksem rozpuszczonym w wodzie gorącej, licząc na cztery litry wody 20 gr. beraksu. Sposób ten doskonale odświeża kolory. Materiałów drukowanych w deseni moczyc nie można, pierze się je bardzo szybko w młkkiej, mydlanej wodzie letniej i płóce w takiej samej wodzie zimnej bez mydła z dodatkiem octu. Suszy się, zawijając w czystą szmatczkę.

Zasadą być powinno, aby wszelkie tkaniny bawełniane suszyły w cieniu, przed prasowaniem zwilżyć i zaraz znowu zawinąć w szmatkę. Batysty, linyony i organdyń tak białe, jak kolorowe piorą się zyczajnie w wodzie mydlanej. Jeśli potrzebują usatynwienia należy się posługiwać tylko najlepszą mączką ryżową, ewentualnie ryżem albo gumą arabską, rozpuszczonymi w wodzie zimnej i przefiltrowanemi przez bibułę, aby usunąć wszelkie zgrubienia. Krepy jedwabne (crepe de Ohine'y), muśliny i fulary pierze się kilku sposobami. Zwyczajny sposób polega na prażeniu w młkkiej wodzie mydlanej i przepłócaniu również w wodzie młkkiej. Skoro jedwab nabrał koloru żółtego, płóć w wodzie ryżową, lekko zabarwioną farbą niebieską. Drugi sposób polega na praniu i płókanu jedwabi wyżej wymienionych w odwarze z otręb pszennych (otręby, pszenne wysypuje się do worczaka i wygotowuje w wodzie)

o kurzu w mieszkaniach.

Każda pani domu wiedzieć powinna o tem, że choćby najstaranniej oddziennie sprzątała, nie dość to wystarczy dla utrzymania przeważnie czystości domu. Konieczne trzeba od czasu do czasu, urządzić gruntowne sprzątnię, dzie každy już wie o tem, że w mieszkaniach nie zupełnie czystych, znajdują się mikroby, jako rozsadniki wszystkich chorób, że trzeba zabezpieczyć się od nich, a jedynym sposobem zabezpieczenia się jest właśnie wzorowy porządek i czystość. Kurz jest naszym codziennym wrogiem, w nim właśnie gnieżdżą się wszystkie mikroby. Łatwo zro-

zumieć, że gnieżdżą one właśnie najwięcej w podłogach, w sparach źle spojonych desek, znosi się je na obuwiu z ulicy i rozsiwja się po całym domu. Wymyślono rozmaite płyny, które łatwo spływają do szpar podłogi, a twardnieją, nie pękają i tworzą warstwę nieprzenikliwą, doskonale dającą się czyścić i podłoga taką masą spojony w szacelinach, nie jest już gniazdem rozsadników przeróżnych chorób.

Chcąc jeszcze w inny sposób szpary podłogi odgromadzenia się w nich kurzu zabezpieczyć, trzeba je najpierw wyskrobać, później nanuszcza się w nie gotowany olej linyany, pakulny, parafinowy, gips, kit zabarwiony na kolor podłogi, lub jeszcze gotowaną masę zwaną Bouzafade, którą można łatwo nabyć w sklepach aptecznych.

Trudno przewidzieć, który z tych środków jest lepszy, chodzi tylko o to, aby szpar nie było, a czem się je pozaychca, to obojętne.

Dobroć.

Tak mało na świecie dobroci,

A tyle jej światu potrzeba!

Niż ziemia się zniża do nieba.

Niż ziemia się zniża do nieba.

Potęga jej w sercu poczęta

Nie miaa bezpłodnie i marnie;

Sieroty i polna ptaszęta

L'łośns pod skrzydła swe garnie.

At leśnie ptaszyny oswoi,

Ze same do rąk się jej zleca,

I serce najdziksze rozbroi.

Za same dobrocią zaślęca...

Kozmaitości.

Cukier z powietrza. Zaakomity chemik francuski Berthelot znany z wielu odkryć naukowych postawił tezę, iż najbliższym odkryciem jakiegoś nauka ludzkości będzie cukier czerpany z powietrza. Prof. Berthelot pracuje od szeregu lat nad biologią roślin. Wiadomą jest rzeczą, iż rośliny czerpią z powietrza dwutlenek węgla i przemieniają go na skrobie. Ta prawda natobnęła prof. Berthelota do obserwacji życia roślinnego i podpatrywania tajemnic przemiany powietrza w cdytżową materję. Obserwacje te doprowadziły uczonego do stwierdzenia, iż dwutlenek węgla zmienia się pod wpływem promień ultrafioletowych w skrobie, z tej zaś można wyprodukować cukier. Doświadczenia prof. Berthelot postąpiły już tak daleko, iż zapowiada on wytworzenie cukru z powietrza w laboratorjum chemicznem.

Parasolki Parasolki stają się coraz mniejsze kształtem zaś coraz mniej przypominają dawną parasolkę, służącą do obrony przed słońcem.

Obecnie parasolka jest atrybutem stroju o charakterze użyteczności niezdecydowanym. Nie zaslania od słońca, bo to jest za mało, nie przekracza bowiem rozmiarów talarza, a prztem delkatne materję, którą się używa na pokrycie filigranowych drucików parasolki na słońcu wyblakłyby zaraz.

Małe parasoleczki muszą być dobrane w kolores do sukni i jeśli możliwe z tegoż co suknie materiału. Wigo: crepe do chine, mousseline de soie, crep getorgette lub nawet tiul.

Wewnętrzna strona parasolki jest bogato haftowa na: różne egzotyczne ptaki o barwnym upierzeniu lub malowane specjalnymi farbami. Rączka parasolki to prawdziwy klejnotik jubilerski, zawieszony na jedwabnym sznureczku zakończonym dętym płaskim pomponem, który zakrywając powinien wierzch ręki gdy się zamkniętą parasolkę nosi.

Pieczeń powodem zabicia męża. W pewnej prywatnej kuchni miasta Mar-yjli rozegrała się niezwykła, a krwawa tragedia o śmiertelnym wyniku. Kobieta zabiła swego męża z powodu pieczeni. Było to tak:

Wypiekala jakiś udziec czy boczek, który zapowiadał się znakomicie. Zmuszona wyjść na „chwilkę” zawezwała męża, aby pilnował pieczeni w piecu, gdyż smaktykowi groziło przypalenie się. Do kuchni wszedł zaręczony koczur i ścignął pieczeni przez uchylone drzwi pieca, zawiółkł zdobywcą gdzieś do kąta i ostudziwszy ją, pożarł całość wraz z kosteczkami. Gospodyni po powrocie zastała zadumanego męża i nasyconego koczura. Z powodu doznanej straty jaka nawiedziła ją nawałnica złości, iż schwyliła za rewolwer i trzema celnymi strzałami położyła trupem na miejscu męża „balwana”.

Najazd 10000 Japońców narzeczonych na Amerykę. Z nowego Jorku donoszą, że żona konsula japońskiego w Brazylii, pani Tarama postanowiła znaleźć dla swych rodaków, emigrujących z Japonii do Ameryki, żony-japonki.

Pani Tarama dowiedziała się, że w południowej Ameryce i Meksyku znajduje się przeszło 10.000 Japończyków w stanie bezżennym, którzy prędkiej czy później pożąją się z amerykańkami.

Energiczna pani Tarama pojechała do Japonii i agitowała tak dzielnie, że powróciła do Nowego Jorku z 10000 fotografią dziewcząt japońskich, które decydują się przenieść na całe życie do Ameryki i posubić swoich rodaków.

Fotografie zostały rozesełane po całej Ameryce do wszystkich zakątków, gdzie osiedlili się japończycy.

Teraz fotografie „kandydatek” do stanu małżeńskiego z krótkim curriculumvitas powędrują zapewne do Japonii... a następnie rząd japoński dostarczy kilku okrętów i 10.000 uroczych Japońców zostanie przez wiezionych z ojczyzny do Ameryki na nieznaną dolę i niedolę.

Wesoły kącik.

Cudowne uleczenie.

Przy śniadaniu chłopak szwajcarski mówi do pani majstrowej:

— Proszę pani, ja to chyba muszę być ślepy...

— Dlaczego tak myślisz smyku?

— Bo nie widzę masła na chlebie.

— Podobają się pani majstrowej powiepienie chłopca — dała mu masła na chleb.

— No, i cóż wrzek ci się poprawił? — pyta po chwili.

— I jak jeszcze pani majstrowo! Teraz to ja nawet widzę chleb przez masło.

Uprzywilejowani.

Nasze kolejnictwo jest najlepsze w Europie. Nigdzie koleje nie działają tak sprawnie jak u nas.

— To też koleje rze są najbardziej uprzywilejowaną i Rząd najwięcej na nich zwraca uwagi.

— W jaki sposób?

— Każdą przecież redukują i każdą oszczędność rozpoczynają od kolejarza.

Za wielkie śądanie.

Właściciel pokoju do śniadnię z gniewem do swego pomocnika:

— Cóż robił tak długo w piwnicy ty balwanie? Byłeś tam przeszło kwadrans.

Pomocnik: — Ależ panie pryncypale, ja nie mogę przecież przez pięć m'nat sfabrykować śilwocwoj, która ma mieć 15 lat.

U lekarza.

— Musi mi pan dać szczerą odpowiedź. Proszę sobie dobrze przypomnieć, czy w rodzinie państwa nie było nalogowego pijaka?

— Owszem, panie doktorze.

— Kto taki?

— Kucharz u moich rodziców stale był pijany.

Już letniska.

— Mój mężu już byłoby czas pomyśleć o letnisku dla mnie i dla dzieci.

— Kobięto zastanów się! Przecież jest jeszcze tak zimno!

— Jak zaoczysz na serjo myśleć o letnisku, to ci się odrazu zrobi gorąco.

Nieco skomplikowane powinowactwo.

— Kto jest ta dama, której się pan kłaniał?

— Ta z palerną? To pierwsza żona drugiego męża mojej trzeciej żony.

Nieszczęśliwa.

— Czego ty się tak ciągle martwisz moja Józiu? — pyta przyjaciółka przyjaciółki.

— Ach, moja droga, jak się nie mam martwić, gdy przewiduję, że mnie spotka niedużo wielkie nieszczęście.

Z dobrego serca.

— Dlaczego nie chwycicie się jakiej pracy? Taki zdrowy i silny mężozyszna..

— To z dobrego serca, bo gdybym począł pracować, to pięciu innych straciłoby pracę.

Niezrażony.

— Co się pan do mnie przyczepił z tem ubezpieczeniem na życie? Mówiłem już, że nie! Jaki pan się nie odcepił, zawczas stróża!

— A czy pan myśli, że on się ubezpieczy?

Brak miejsca.

— Panie konduktorze podróżnym należałoby się większa grzesność od służby pociażowej.

— Nie zwracaj pan głowy, na większą grzesność nasza kolej za mała.

Dawniej a dzisiaj.

Babola do wnuczki: — Teraz panny nie wychodzą za mąż tak wczesnie, jak to bywało za mojej młodości.

Wnuczka: — Tak jest! Ale za to wychodzą częściej.

U dentysty.

— Dlaczego pan tak krzyżysz, przecież jeszcze zęba nie tknąłem.

— Tak, ale pan stoi na moim odcisku!